

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Katowice, 21 maja 2020 r.

**Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich
w Katowicach**

BPK.7013.6.2020.MP

**Pani
lek. med. Urszula Mendera – Bożek**

**Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor
Sanitarny w Katowicach
Skrytka ePUAP:
/WSSEKatowice/skrytka**

Szanowna Pani Inspektor,

działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, uprzejmie informuję, że Pełnomocnik Terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach - na podstawie artykułów prasowych opublikowanych na stronach internetowych „Dziennika Zachodniego” i „Gazety Wyborczej” - w dniu 18 maja 2020r. podjął do prowadzenia z urzędu sprawę kolejnych skarg mieszkańców województwa śląskiego, dotyczących działalności Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w Rybniku i Katowicach.

Sprawy te wiążą się bezpośrednio ze zwiększoną zachorowalnością na COVID-19 wśród pracowników śląskich kopalń i powodują trudności z kontaktem ze służbami sanitarnymi, wydłużają procedury i czas oczekiwania na objęcie kwarantanną, pobranie wymazu do badań i wyniki testów na obecność koronawirusa.

Wspomniane publikacje prasowe, to odpowiednio:

- sprawa górnika z Boguszowic, który zaraził się koronawirusem w kopalni Jankowice, a cała jego rodzina została objęta kwarantanną. Mimo, że już kilka tygodni siedzą zamknięci w domach nikt się nimi nie interesuje. Rodzina zarażonego górnika nie miała testów, a tylko

przedłużaną im kwarantannę, przez co nie mogą chodzić do pracy. Twierdzą, że Sanepid w Rybniku trzykrotnie przedłużał kwarantannę członkom rodziny i zagubił testy. (źródło: <https://dziennikzachodni.pl/siostra-gornika-zarazonego-koronawirusem-nasze-prawa-zostaly-pogwalcone-tak-dziala-sanepid-w-rybniku-trzecia-kwarantanna/ar/c1-14971848>).

- sprawa górnika z Żor, w liście do redakcji „Dziennika Zachodniego” napisał: *Sam mam koronawirusa. Moja żona i córka mają objawy choroby, ale nie wiemy, czy się zaraziły, bo od tygodnia czekamy na wynik testu. To, co się dzieje to jeden wielki chaos, balagan i absurd. Wykonałem 4 tysiące prób dodzwonienia się do rybnickiego sanepidu. To jest niemożliwe. Mam wynik dodatni, a mógłbym zgodnie z prawem chodzić po ulicy, iść do sklepu, zarażać kolejnych ludzi.* (źródło: <https://dziennikzachodni.pl/jestem-gornikiem-mam-koronawirusa-to-co-sie-dzieje-to-jeden-wielki-chaos-balagan-i-absurd/ar/c1-14974126>)

- sprawa Sanepid Katowice. Kilkadziesiąt (ok. 70) razy pani Anna i pan Łukasz dzwoniли do Sanepidu, w Katowicach żeby dowiedzieć się, czy są na kwarantannie. Udało mu się dopiero skontaktować z tuskim Sanepidem. Dowiedział się, że jego żona znajduje się na liście osób objętych kwarantanną. Nikt ich jednak o tym nie poinformował. Nadto Policja nie posiadała informacji, że kwarantanną objęty jest również pan Łukasz, a nie tylko jego małżonka. (źródło: <https://katowice.wyborcza.pl/katowice/7,35063,25942172,kilkadziesiat-razy-dzwonil-do-sanepidu-zeby-dowiedziec-sie.html>).

Niezależnie od powyższych przypadków opisanych w prasie, Rzecznik Praw Obywatelskich w ciągu tego tygodnia podjął i prowadzi kilka spraw z wniosków indywidualnych, kierowanych bezpośrednio (najczęściej interwencji telefonicznych) do Biura Pełnomocnika Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach. Są to w szczególności sprawy zgłaszane przez górników lub członków ich najbliższej rodziny - mieszkańców Rybnika, Rydułtów, Zabrze. Sprawy zostały zarejestrowane i podjęto postępowanie wyjaśniające, odpowiednio: (BPK.7010.6.2020, BPK.7013.4.2020, BPK.7013.5.2020, BPK.7013.7.2020, BPK.7013.8.2020, BPK.7013.9.2020, BPK.7013.10.2020, BPK.7013.11.2020).

W zakresie w/w spraw indywidualnych zwrócono się o udzielenie wyjaśnień bezpośrednio do właściwych miejscowo organów tj. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku i w Gliwicach. Wypada podkreślić, że wspólnym mianownikiem zgłaszanych problemów - podobnie jak w przywołanych wyżej doniesieniach medialnych - jest niewydolność systemu inspekcji sanitarnej, niemożność kontaktu ze służbami sanitarnymi, długi czas oczekiwania lub wręcz brak pobrania wymazów, zagubienie pobranych próbek lub wyników testów, długi czas oczekiwania lub brak wyników testów, brak koordynacji i informacji w zakresie objęcia kwarantanną lub jej przedłużania w odniesieniu do poszczególnych osób i członków ich rodzin, niewystarczający i nieaktualizowany przepływ informacji pomiędzy służbami sanitarnymi, a innymi podmiotami (Policja, urzędy gmin) dotyczących objęcia lub przebywania w kwarantannie danych osób.

W związku z powyższym - działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (j.t. Dz. U. z 2020 r., poz. 627) - zwracam się z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień w przywołanych na wstępie 3 sprawach opisanych przez media oraz poinformowanie:

- co w ocenie Pani Inspektor stanowi przyczynę niewydolności systemu i podległych służb sanitarnych w województwie śląskim ?
- czy i jakie trudności, uwagi, postulaty, problemy zgłaszali Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni z rejonów województwa śląskiego, w których stwierdzono największe ogniska pandemii COVID-19 ? Czy zostały one rozwiązane ?
- jakie działania, procedury, narzędzia nadzoru wdrożono lub zamierza się uruchomić aby usprawnić i przyspieszyć pracę oraz wyeliminować opisywane zdarzenia niepożądane w pracy podległych Pani Inspektor służb sanitarnych ?
- czy Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach i podległe mu Inspektoraty w województwie śląskim, posiadają obecnie wystarczającą ilość personelu do skutecznego reagowania i działania w zwiększonej dynamice zakażeń i pobierania testów na obecność wirusa COVID-19 ?
- czy udzielone dodatkowe wsparcie kadrowe przez Głównego Inspektora Sanitarnego z innych regionów kraju, w obecnej sytuacji pandemii na Śląsku jest wystarczające
- czy Pani Inspektor zgłaszała zaobserwowane problemy i zidentyfikowane trudności do Głównego Inspektora Sanitarnego, Wojewody Śląskiego lub Ministra Zdrowia i jak zareagowały w/w podmioty ?
- czy udzieliły wymiernej i oczekiwanej pomocy i wsparcia w celu poprawy bieżącej sytuacji?

Z poważaniem

dr hab. Aleksandra Wentkowska, prof. UŚ

Pełnomocnik Terenowy
Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach

/-podpisano elektronicznie/

W odpowiedzi proszę powołać się na sygnaturę niniejszego pisma BPK.7013.6.2020.MP